

Ученици су посјетили са професорима историје и географије римски локалитет у Скланима. Остаци римске културе, као и римски посебан начин живота, садржани су у споменицима, грађевинама и необичним мозаицима који датирају из 1. вијека нове ере.

Ученици су посјетили Археолошки музеј „Римски муниципијум“ у коме се налазе многобројни докази о постојању града за који се сматра да је био центар подрињске регије. Професор Предраг Арсић каже да се под именом Муниципиум малвесијатум крије једна енигма из римског доба коју постепено и стрпљиво дешифрују наши археолози у овом вијеку. Прве вијести о овом локалитету објавио је чувени историчар Ђиро Трухелка 1891. године. Прва пробна истраживања спровео је од 1896. до 1898. године археолог Карло Пача. Тада су истражене двије касноантичке базилике и сакупљено је 80 камених артефаката. Велики поводњи, доста чести у долини Дрине, затрпали су пијеском, шљунком и муљем трагове ископавања за дуже вријеме. Трагови једне блиставе културе чекали су пуних стотину година да поново постепено буду откривани и тумачени на иницијативу

Народне библиотеке Сребреница. Под руководством археолога Мирка Бабића,

почетком 2008. године почињу системска истраживања овог локалитета. У истраживања се укључују и археолози Археолошког института из Београда и Завода за заштиту културног наслеђа из Бањалуке. Овај локалитет налази се на подручју данашње мјесне заједнице Склани на лијевој обали Дрине. До сада су истражена три дијела, задружни дом, Анкина кућа и Бранкова њива. Посебан дио је музеј у селу Црвица, удаљен шест километара од локалитета.

У згради музеја се чувају поједини артефакти од камена, керамике, жељеза, и бронзе пронађени приликом ископавања. Фотографије приказују сам локалитет и атрактивне дијелове мозаика. О настанку муниципија преовладава мишљење да се након римског освајања ових крајева јавила потреба за стварањем једне веће градске средине. У њој је смјештена јака војна јединица, а потом трговци, занатлије и колонисти. Муниципиј је чувао богата рудна налазишта на простору данашње Сребренице. Поред тога у њега се сливала трговачка роба са свих страна, а из њега је одлазио топљени метал у облику полуга. Пронађени натписи говоре о именима појединих грађана, војника, трговаца, званичника и других. По именима се да закључити различито етничко поријекло његових становника. Према претпоставкама у вријеме његовог највећег успона бројао је до 10.000 грађана. По легенди тако је био густо насељен да је мачка без силажења могла преко кровова да пређе са једног на други крај града.

Свој највећи успон дугује династији Флавијеваца у другој половини II вијека наше ере. Претпоставка је да му је површина простирања била 208.908 метара квадратних. На самом локалитету до сада су откривени изузетно вриједни предмети, остаци зидова и темеља и подних мозаика. Највредније откриће је велика површина мозаика која сада износи 140 квадрата. Ова површина је покривена од стране археолога тако да је заштићена од временских и физичких неприлика. Мозаик је изузетно атрактиван, пронађен је у плавој, црвеној и окер боји. Мотиви су претежно цвјетни, геометријски, плетенице и доста често Соломонов чвор, а налазе се у ромбоидним и четвороугаоним пољима. Пронађени су и фино изглачани стубови који говоре да су красили и држали неку палату. Поред тога, ту су остаци терме са подним гријањем, темељи базилике, виле и управне зграде. Откопани су и жртвеници, плоче и стубови са уклесаним ликовима и словима. Посебно су интересни својом величином и израдом постаменти за фигуре богова, царева и локалних званичника. Пронађени су и комади женског накита, оруђа, оружја и керамике. Све ово говори о величини, богатству и значају овог насеља.

Радови се настављају и док смо ми били у посјети они су били у току.

Ученици и професори су се посебно захвалили љубазним домаћинима на стручном и темељитом приказу локалитета.

(Предраг Арсић, Софија Лалић)

(Фото: Анђела Смиљанић)